

Sygn. akt VIII U 2216/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2014 r. w Gliwicach

sprawy (...) Sp. z o.o.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wymiar składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...) Sp. z o.o.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 15 lipca 2013 r. **nr** (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z ten sposób, że stwierdza brak podstaw do podwyższenia o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej płatnika składek (...) Spółki z o.o. w roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2013 r. do 31 marca 2014 r.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. VIII U 2216/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 lipca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. podwyższył o 50 % stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe płatnikowi składek (...) Spółka z o.o. w G. w roku rozliczeniowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku.

(...) Spółka z o.o. w G. wniosła o zmianę powyższej decyzji i podniosła, że określając wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od 1.04.2013r. do 31.03.2014 r., jedynie omyłkowo ustaliła wysokość składki według tabeli określającej wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie od 1.03.2010 do 31.03.2012r. Niewłaściwe ustalenia składki przez płatnika nie było umyślne lecz wynikało z omyłkowego zastosowania tabeli dotyczącej innego okresu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania, ponieważ odwołująca jako płatnik składek w roku 2013 zgłosiła do ubezpieczenia wypadkowego 29 ubezpieczonych i podała rodzaj działalności wg. (...), a więc stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe powinna wynosić 1,20% podstawy wymiaru składki, natomiast odwołująca w okresie od 04/2013r. do 06/2013r. wykazywała stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 0,93%, a więc podała nieprawidłowe dane. Zaniżenie stopy procentowej przez odwołującą, skutkuje jej podwyższeniem przez organ rentowy na cały rok rozliczeniowy o 50% stopy procentowej, ustalonej na podstawie prawidłowych danych, zgodnie z dyspozycją art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U z 2009 nr 167 poz. 1322 t.j.).

W piśmie z dnia 21.01.2014r. (k.7) płatnik składek podniósł, że brak jest podstaw do podwyższenia składek na ubezpieczenie wypadkowe na podstawie art.34 ustawy wypadkowej, ponieważ w deklaracji zgłoszeniowej (...) nie przekazał nieprawdziwych danych lecz wskazał prawidłową liczbę ubezpieczonych i prawidłowy kod działalności, a zatem dane wskazane omyłkowo w późniejszych deklaracjach rozliczeniowych, dotyczące ustalonej wysokości stopy procentowej składek, były błędne, nieprawidłowe, ale nie były nieprawdziwe. Ponadto art.34 nie przewiduje podwyższenia składki za zastosowanie nieprawidłowego wskaźnika procentowego przy jej ustalaniu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z o.o. w G. w dniu 29.01.2013r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. informację o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) w formie elektronicznej. W informacji tej wskazała dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, zgłosiła do ubezpieczenia wypadkowego 29 osób, w zestawieniu danych do ustalenia kategorii ryzyka dla płatnika składek wskazała rodzaj działalności według (...) z kodem (...), a także adres płatnika składek. Organ rentowy nie kwestionował prawdziwości ani prawidłowości podanych informacji.

Według danych wskazanych w deklaracji (...), stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe w okresie rozliczeniowym od 1.04.2013r. do 31.03.2014 r. powinna wynosić 1,20% podstawy jej wymiaru. Natomiast odwołująca, w deklaracjach rozliczeniowych za kwiecień, maj i czerwiec (...), wskazała stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości 0,93% podstawy jej wymiaru. Zaniżenie stopy procentowej składki w deklaracjach rozliczeniowych wynikało z oczywistej omyłki pracownika biura rachunkowego prowadzącego dokumentację ZUS odwołującej Spółki.

Organ rentowy uznał, że zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w deklaracjach rozliczeniowych stanowi podstawę do podwyższenia składki na to ubezpieczenie w kolejnym roku składkowym obejmującym okres od 1 kwietnia 2013 roku do 31 marca 2014 roku o 50% , zgodnie z dyspozycją art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i na tej podstawie wydał zaskarżoną decyzję z dnia 15.07.2013r. Równocześnie pismem z dnia 15.07.2013 r. organ rentowy poinformował odwołującą o wydaniu powyższej decyzji i podwyższeniu stopy procentowej do 1,80% oraz o obowiązku skorygowania dokumentacji rozliczeniowej za okres od kwietnia 2013r. w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma.

Odwołująca Spółka dokonała korekty deklaracji rozliczeniowych od kwietnia 2013 r. i uiściła składki w prawidłowej wysokości.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz zeznań świadka A. O. (k24).

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka albowiem korelują one z dokumentacją znajdującą się w aktach ZUS, a nadto większość okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, postawała bezsporna między stronami. Strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę wydania zaskarżonej decyzji stanowi art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, który stanowi:

1. Jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150 % stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.
2. Jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zawyżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych.
3. Przepis ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do płatników składek, o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 2, którzy nieprawidłowo ustalili liczbę ubezpieczonych lub grupę działalności, przy czym, jeżeli płatnik składek stwierdzi nieprawidłowość, obowiązany jest on ponownie ustalić stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe we własnym zakresie.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 i 2, płatnik składek zobowiązany jest złożyć brakującą informację lub dokonać korekty nieprawidłowej informacji.

Z przepisu tego wynika, że ZUS zobowiązany jest obligatoryjnie do wydania decyzji w sprawie podwyższenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50% w sytuacji, kiedy płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31.

Z kolei w myśl art. 31 ustawy wypadkowej:

1. Wysokość wskaźnika korygującego, o którym mowa w art. 28 ust. 2, wynosi:
 - 1) w okresie od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 31 marca 2009 r. - od 0,8 do 1,2;
 - 2) od dnia 1 kwietnia 2009 r. - od 0,5 do 1,5.
2. Wskaźnik korygujący ustala się na rok składkowy w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla płatnika składek.
3. Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości:
 - 1) poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem;
 - 2) poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich;
 - 3) zatrudnionych w warunkach zagrożenia.
4. Wpływ wskaźników częstości określonych w ust. 3 pkt 1 i 2 na ustalenie kategorii ryzyka dla płatników składek jest równy, a wskaźnika częstości określonego w ust. 3 pkt 3 - dwukrotnie większy niż każdego z tych dwóch wskaźników.
5. Kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się na podstawie danych, o których mowa w ust. 3, przekazanych przez płatnika składek za trzy kolejne, ostatnie lata kalendarzowe.
6. Dane, o których mowa w ust. 3, płatnik składek przekazuje do dnia 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy w informacji zawierającej w szczególności:
 - 1) dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;

2) rodzaj działalności według (...);

3) liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego;

4) adres płatnika składek.

7. Informację określoną w ust. 6 przekazuje płatnik składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, zgłoszony w Zakładzie nieprzerwanie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia poprzedniego roku i co najmniej 1 dzień w styczniu danego roku.

8. Informację, o której mowa w ust. 6, przekazuje się w takiej samej formie, jaka obowiązuje płatnika składek w odniesieniu do dokumentów określonych przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych.

9. Kopię informacji, o której mowa w ust. 6, i jej korektę płatnik składek jest zobowiązany przechowywać przez okres 10 lat od dnia ich przekazania do Zakładu, w formie dokumentu pisemnego lub elektronicznego.

10. Płatnik składek jest zobowiązany do złożenia korekty informacji, o której mowa w ust. 6, w ciągu 7 dni od:

1) stwierdzenia nieprawidłowości we własnym zakresie;

2) otrzymania zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości przez Zakład.

11. Jeżeli konieczność korekty danych podanych w informacji, o której mowa w ust. 6, wynika ze stwierdzenia nieprawidłowości przez Zakład:

1) w decyzji - płatnik powinien złożyć korektę informacji nie później niż w terminie 7 dni od uprawomocnienia się decyzji;

2) podczas kontroli - płatnik powinien złożyć korektę informacji nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

12. Zakład może sporządzać z urzędu informację, o której mowa w ust. 6, lub korygować z urzędu błędy w niej stwierdzone.

Zdaniem Sądu, przepis art. 34 ma zastosowanie w sytuacji, gdy płatnik składek poda nieprawdziwe dane co do ilości poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem, poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Ponadto art. 34 znajduje zastosowanie także wtedy, gdy płatnik składek nie poda do 31 stycznia lub poda nieprawdziwe dane w zakresie danych identyfikacyjnych płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, rodzaju działalności według (...), liczby ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego, adresu płatnika składek.

Jak wynika z akt ZUS, a w szczególności z deklaracji zgłoszeniowej (...) z dnia 29.01.2013r., w powyższym zakresie odwołująca Spółka w sposób prawidłowy spełniła wymogi ustawy. W związku z tym brak jest podstaw do podwyższenia stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe na mocy powołanego przepisu.

Dokonując wykładni literalnej przepisu art. 34 ustawy wypadkowej, należy zwrócić uwagę, że do podwyższenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe koniecznym jest: nie przekazanie danych lub przekazanie nieprawdziwych danych, o których mowa w art. 31. Dopiero w sytuacji, gdy ten błąd (zawiniony lub niezawiniony) prowadzi do zaniżenia składki na ubezpieczenie wypadkowe możliwe jest zastosowanie sankcji z tego przepisu. W niniejszej sprawie mamy do czynienia z inną sytuacją: dane w zakresie płatnika, ilości ubezpieczonych, kodu działalności były prawidłowe, a błędne było jedynie określenie stopy procentowej. Zaniżenie stopy procentowej, na podstawie prawidłowych danych samo w sobie nie może skutkować podwyższeniem składki na ubezpieczenie wypadkowe o 50%. Zaniżenie lub zawyżenie stopy procentowej składki musi być skutkiem podania nieprawdziwych danych stanowiących podstawę ustalenia wysokości składki (**„nie przekaże danych**

lub przekaże nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, **co spowoduje** zaniżenie stopy procentowej”). Natomiast samo błędne ustalenie stopy procentowej, przy równoczesnym wskazaniu prawidłowych danych, o których mowa w art.31 , nie może skutkować sankcjami z art. 34 ustawy wypadkowej.

W ocenie Sądu, w oparciu o prawidłowe dane wskazane przez odwołującą w deklaracji zgłoszeniowej (...), organ rentowy bez trudu mógł dostrzec błąd w ustaleniu stopy procentowej składek i po jego stwierdzeniu wezwać odwołującą do jego skorygowania, stosując przepis art. 31 ust. 10, 11, 12, natomiast brak było podstaw do zastosowania sankcji wynikającej z art. 34 ustawy wypadkowej.

Podkreślić należy, że orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz Sądów Apelacyjnych zwraca uwagę na różnicę pomiędzy nieprawdziwymi danymi, a danymi nieprawidłowymi. (np. wyrok (...) 15/11, (...) 39/12, wyrok IIIAUa 207/13 Sądu Apelacyjnego w Szczecinie). Konkluzja tych orzeczeń sprowadza się do wniosku, że wskazanie błędnej stawki procentowej nie wyczerpuje pojęcia nieprawdziwych danych w rozumieniu art. 34. Jest to wskazanie danych nieprawidłowych nie objętych dyspozycją art. 34 ust. 1 .

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał , że w rozpoznawanej sprawie nie zostały spełnione przesłanki z art. 34 ustawy wypadkowej i zmienił zaskarżoną decyzję na podstawie art. 477¹⁴ par. 2 kpc.

(-) SSO Janina Kościelniak